

Interdisciplinární a multidisciplinární výuka - krátké pracovní náměty

Výtvarná výchova: třicetiletá válka byla v 19. století zdrojem námětů pro mnohé malíře. Umělci jako Wilhelm von Diez (1839-1907) z Bayreuthu zobrazovali pestrý život lancknechtů, jiní válku ve svých dílech předkládali jako národní tragédii. Naproti tomu stojí hrůzy války, jak je zachytili Jacques Callot nebo Hans Ulrich Franck v dobových grafikách, které najdeme téměř v každé učebnici. K dalšímu rozpracování jsou vhodné zejména estetické komponenty. Obrazy není v žádném případě možné chápat jako věrné zobrazení minulosti.

Literatura: Období baroka je v oblasti střední Evropy výrazně ovlivněno prožitou válkou (srovnej #13). I v retrospektivě se třicetiletá válka stala literárním námětem, z nedávných je to zejména román *Tyll* Daniela Kehlmana.

Náboženství, etika: Souvisejícím aspektům se věnuje celá řada témat, zejména #3, (Švédský sloup)

Ekonomie: Srovnání tehdejšího a dnešního monetárního systému. Hodnota měny byla tehdy založena na reálné směnné hodnotě. V období měnové krize, které je nazýváno "Kipper- und Wipperzeit", docházelo k umělému snižování hodnoty platidel, tzv. zlehčování mincí, aby mohla být z takto získaného výnosu financována válečná kampaň. Důsledkem byla silná inflace. Důležité informace pro uvedení do dané problematiky v oblasti Bayreuthu jsou shromážděny v Bauerově *Historii města Pegnitz a pegnitzkého okresu* (něm. *Geschichte der Stadt Pegnitz und des Pegnitzer Bezirks*, <http://www.khk-pegnitz.de/chronik/abschrift/>), str. 370. Nabízí se srovnání s dnešním měnovým systémem, ale i s virtuálními nestátními měnami jako je Bitcoin. Stát byl tehdy de facto v roli podvodníka, dnes vidíme snahy vymanit měny z kontroly států a jejich emisních bank.

Hudební výchova: Hudba třicetileté války. Z tohoto období, ve kterém se knížata téměř všude postarala o jednotné kancionály svých poddaných (Bamberg 1628, Bayreuth 1630, Coburg 1655), pocházejí nejen dojemné náboženské písně.

Matematika/fyzika/chemie: balistika a artilerie, chemie palných zbraní (chemické rovnice)

Mediální výchova: Letákové spisy a letáky jsou popsány v téměř všech běžných učebnicích. Krom toho je možné věnovat se rovněž raným novinám nebo jejich starším předchůdcům, z nichž zejména tzv. *Messrelationen* byly tištěny již relativně dlouho. *Messrelationen* byly tiskoviny vydávané půlročně o příležitosti výročního trhu ve Frankfurtu a obsahovaly shrnutí událostí, ke kterým došlo od minulého trhu.

Srov. navazující materiál #14. Srov.

https://www.academia.edu/28790769/Die_zeitgen%C3%B6ssische_Flugblatt-Propaganda_zu_Gustav_Adolf_von_Schweden_1630_1635_.Eine_Auswertung_der_einschl%C3%A4gigen_Sammlung_der_K%C3%B6niglichen_Bibliothek_zu_Stockholm

Nalezneme zde bohatou sbírku. Str. 320 a 330 pojednávají o území známém jako *Pfaffengasse* (dobyť katolických Frank) nebo str. 478 o tančícím kongresu (mír z roku 1648).

Cizí jazyky/bilingvální výuka dějepisu: kromě zde uvedených námětů (#5, 7, 12) se pro účely výuky anglického jazyka nabízí (zpracován rovněž v #5): William Crowne: *Krvavé léto. Cesta Německem v třicetileté válce* (něm. *Blutiger Sommer. Eine Deutschlandreise im Dreißigjährigen Krieg*), 2. vyd., Darmstadt, 2012; v anglickém originále: *A true relation of all the remarkable places and passages observed in the travels of the right honourable Thomas Lord Hovvard, Earle of Arundell and Surrey, Primer Earle, and Earle Marshall of England, ambassadour extraordinary to his sacred Majesty Ferdinando the second, emperour of Germanie, anno Domini 1636. By Wiliam Crowne Gentleman* (dle Wikipedie). Historický originál je snadno přístupný na: <http://gateway-bayern.de/BV001571434>.

Nalezneme zde pasáže jak o hrozivém nedostatku potravin v některých oblastech, tak o morové nákaze, která na mnoha místech řádila. Oblast Frank (Neustadt an der Aisch) je spolu s Norimberkem zmíněna zejména na str. 35f. a 74 (německé vydání), a to v rámci cesty do a z Regensburgu, respektive císařského dvora v Linci.